

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,

ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΘΕΜΑ: Τροποποιήσεις ειδικών όρων για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ηλιακών συστημάτων σε γήπεδα, οικόπεδα και κτίρια

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του άρθρου 90 του *“Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα”* που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 *“Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα”* (ΦΕΚ Α' 98/22.4.2005),
2. το π.δ. 51/1988 *“Οργανισμός του Υπουργείου Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.”* (ΦΕΚ Α' 19/1.2.1988),
3. το π.δ. 381/1989 *“Οργανισμός του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας”* (ΦΕΚ Α' 168/16.6.1989), όπως τροποποιήθηκε με τα π.δ. 191/1996 (ΦΕΚ Α' 154/10.7.1996), π.δ. 134/2005 (ΦΕΚ Α' 193/2.8.2005), π.δ. 54/2006 (ΦΕΚ Α' 58/17.3.2006) σε συνδυασμό με το π.δ. 27/1996 *“Συγχώνευση των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης”* (ΦΕΚ Α' 19/1.2.1996), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 122/2004 *“Ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού”* (ΦΕΚ Α' 85/17.3.2004) και σε συνδυασμό με το π.δ. 185/2009 *“Ανασύσταση του Υπουργείου Οικονομικών, συγχώνευση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και μετονομασία του σε «Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας», μετατροπή του Υπουργείου Μακεδονίας–Θράκης σε Γενική Γραμματεία Μακεδονίας – Θράκης και υπαγωγή στο Υπουργείο Εσωτερικών της Γενικής Γραμματείας Μακεδονίας – Θράκης και της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής”* (ΦΕΚ Α' 213/7.10.2009), το π.δ. 189/2009 *“Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων”* (ΦΕΚ Α' 221/5.11.2009) και το π.δ. 24/2010 *“Ανακαθορισμός των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων και τροποποιήσεις του π.δ. 189/2009”* (ΦΕΚ Α' 56/15.4.2010),
4. τα π.δ. 89/2010 *“Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών”* (ΦΕΚ Α' 154/7.9.2010) και 187/7.10.2009 *“Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών”* (ΦΕΚ Α' 214/7.10.2009),
5. τις αποφάσεις του Πρωθυπουργού υπ' αριθμ. 2876/7.10.2009 *“Αλλαγή τίτλου Υπουργείων”* (ΦΕΚ Β' 2234/7.10.2009) και Υ273/30.9.2010 *“Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Νικολάου Σηφουνάκη”* (ΦΕΚ Β' 1595/1.10.2010),
6. τον ν.1577/1985 *“Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός”* (ΦΕΚ Α' 210) και συγκεκριμένα τις διατάξεις των άρθρων 22, 26 και 27, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν,
7. τον ν.2244/1994 *“Ρύθμιση θεμάτων ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από συμβατικά καύσιμα και άλλες διατάξεις”* (ΦΕΚ Α' 168) και

- συγκεκριμένα το άρθρο 3 παρ. 4 αυτού, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παρ. 7 του ν.2941/2001 (ΦΕΚ Α' 201), 27Α παρ. 9 του ν.3734/2009 (ΦΕΚ Α' 8) και 9 παρ. 8 του ν.3851/2010 (ΦΕΚ Α' 85) και ισχύει,
8. τον ν.3468/2006 "Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 129), όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν.3851/2010 "Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής" (ΦΕΚ Α' 85),
  9. το από 24.4.1985 π.δ. "Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους" (ΦΕΚ Δ' 181/3.5.1985),
  10. το από 24.5.1985 π.δ. "Τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών" (ΦΕΚ Δ' 270/31.5.1985),
  11. την υπουργική απόφαση 31252/1530/20.5.1987 "Σύσταση, σύνθεση και λειτουργία Επιτροπών Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ)" (ΦΕΚ Δ' 482/29.5.1987),
  12. την υπουργική απόφαση 3046/304/30.1.1989 "Κτιριοδομικός Κανονισμός" (ΦΕΚ Δ' 59/3.2.1989) και συγκεκριμένα τις διατάξεις του άρθρου 23 αυτής,
  13. την υπουργική απόφαση 5219/3.2.2004 "Καθορισμός εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας για τις οποίες αντί της έκδοσης άδειας δόμησης απαιτείται Έγκριση Εργασιών. Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά" (ΦΕΚ Δ' 114/17.2.2004), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  14. την υπουργική απόφαση Δ6/Φ1/οικ.19500/4.11.2004 "Τροποποίηση και συμπλήρωση της 13727/724/2003 κοινής υπουργικής απόφασης ως προς την αντιστοιχία των δραστηριοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στην πολεοδομική νομοθεσία" (ΦΕΚ Β' 1671/11.11.2004) και συγκεκριμένα τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2,
  15. την υπουργική απόφαση 49828/12.11.2008 "Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού" (ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008),
  16. την υπουργική απόφαση 40158/25.8.2010 "Έγκριση ειδικών όρων για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και ηλιακών συστημάτων σε γήπεδα και κτίρια σε εκτός σχεδίου περιοχές" (ΦΕΚ Β' 1556/22.9.2010),
  17. την υπουργική απόφαση 36720/25.8.2010 "Έγκριση ειδικών όρων για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ηλιακών συστημάτων σε κτίρια και οικόπεδα εντός σχεδίου περιοχών, και σε οικισμούς" (ΦΕΚ Α.Α.Π. 376/6.9.2010),
  18. τις περιπτώσεις γ) και στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 13 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Απριλίου 2009 "σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των Οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ",
  19. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζει:

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Άρθρο 1

Τροποποίηση του άρθρου 1

της υπ' αριθμ. 40158/25.8.2010 (ΦΕΚ Β' 1556) υπουργικής απόφασης

1. Η παράγραφος 1 του Άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«1. Σε γήπεδα που βρίσκονται σε εκτός σχεδίου περιοχές, ανεξαρτήτως οικοδομησιμότητας και αρτιότητας, επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ανεξαρτήτως ισχύος.

Για τη χωροθέτηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανεξαρτήτως ισχύος εφαρμόζονται τα κριτήρια της παρ. 2 του άρθρου 17 της υπ' αριθμ. 49828/12.11.2008 υπουργικής απόφασης "Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού" (ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008). Για τη χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κ.λπ.) εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της ίδιας υπουργικής απόφασης, τα γενικά κριτήρια της νομοθεσίας και οι τυχόν ειδικοί κανονισμοί και πρότυπα που έχουν θεσμοθετηθεί για ορισμένες κατηγορίες συνοδευτικών έργων (π.χ. γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης).

Ειδικές δεσμεύσεις που απορρέουν από άλλες διατάξεις (π.χ. υπεραστική κυκλοφορία, αεροδρόμια κ.λπ.) εξακολουθούν να εφαρμόζονται, εκτός εάν ο αρμόδιος φορέας εκδώσει απόφαση που ρυθμίζει άλλως το θέμα.

Ειδικότερα για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε γήπεδα μη άρτια και μη οικοδομήσιμα, οι δομικές κατασκευές για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων δεν μπορεί να υπερβαίνουν τις απολύτως αναγκαίες. Ως απολύτως αναγκαίες κατασκευές νοούνται: α) στυλίσκος ΔΕΗ, β) οικίσκος εγκατάστασης ηλεκτρονικού εξοπλισμού ανά 500 kW εγκατεστημένης ισχύος προκατασκευασμένος και με απολύτως αναγκαίες διαστάσεις μέχρι 15τ.μ. και συνολικού ύψους μέχρι και 2,5μ. με τη δυνατότητα προσαύξησης του ύψους αυτού μέχρι 20% στην περίπτωση εγκατάστασης εργοστασιακών πεδίων διανομής των αντιστροφέων-μετασχηματιστών, γ) περίφραξη με συρματοπλεγμα στα όρια της ιδιοκτησίας μέχρι 2,5μ. με συμπαγές τοίχιο ύψους έως 30 εκ. για την προστασία της εγκατάστασης.».

2. Η παράγραφος 4 του Άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«4. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων και τυχόν οικίσκος που χρησιμοποιείται για τη στέγασση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού των συστημάτων αυτών πρέπει να απέχει από τα όρια των γηπέδων:

α) απόσταση ίση με 2,5μ., όταν το μέγιστο ύψος του εξοπλισμού από τη στάθμη του φυσικού ή τεχνητά διαμορφωμένου εδάφους των γηπέδων είναι μέχρι και 2,5μ.

β) απόσταση ίση με 5μ., όταν το μέγιστο ύψος του εξοπλισμού υπερβαίνει τα 2,5μ.

Ο υπολογισμός της ελάχιστης απόστασης βασίζεται στην προβολή επί του οριζοντίου επιπέδου του συνόλου των εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού εξοπλισμού για όλες τις πιθανές θέσεις που αυτός λαμβάνει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του.».

3. Η παράγραφος 5 του Άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«5. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων είναι η απόδειξη της κυριότητας ή της νόμιμης κατοχής του γηπέδου για την εγκατάστασή τους.».

Άρθρο 2

Τροποποίηση του άρθρου 2

της υπ' αριθμ. 40158/25.8.2010 (ΦΕΚ Β' 1556) υπουργικής απόφασης

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, ανεξαρτήτως ισχύος, δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, αλλά έκδοση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας που εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 5219/3.2.2004 (ΦΕΚ Δ' 114/17.2.2004) υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει.

Οι αναγκαίες κατασκευές που συνοδεύουν-απαιτούνται για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων είναι: α) στυλίσκος ΔΕΗ, β) οικίσκος εγκατάστασης ηλεκτρονικού εξοπλισμού ανά 500 kW εγκατεστημένης ισχύος προκατασκευασμένος και με απολύτως αναγκαίες διαστάσεις μέχρι 15τ.μ. και συνολικού ύψους μέχρι και 2,5μ. με τη δυνατότητα προσαύξησης του ύψους αυτού μέχρι 20% στην περίπτωση εγκατάστασης εργοστασιακών πεδίων διανομής των αντιστροφών-μετασχηματιστών, γ) περίφραξη με συρματοπλέγμα στα όρια της ιδιοκτησίας μέχρι 2,5μ. με συμπαγές τοίχειο ύψους έως 30 εκ. για την προστασία της εγκατάστασης.

Δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας εργασίες από σκυρόδεμα που συνοδεύουν τις παραπάνω κατασκευές, όπως θεμελιώσεις των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών στοιχείων.

Για εργασίες όπως η θεμελίωση των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών στοιχείων με πασαλόμπηξη, με γεώβιδες, με χρήση βαρυτικών βάσεων, ακόμα και όταν μέρος τους (μέχρι 50%) τοποθετείται κάτω από τη φυσική στάθμη του εδάφους, καθώς και πάσης φύσεως οικίσκοι που εδράζονται βαρυτικά στο έδαφος και που ως αποκλειστικό σκοπό έχουν την προφύλαξη του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του σταθμού, δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας.

Στην περίπτωση που οι εγκαταστάσεις του φωτοβολταϊκού εξοπλισμού υπερβαίνουν τα 2,5μ. από τη στάθμη του φυσικού ή τεχνητά διαμορφωμένου εδάφους των γηπέδων, οι βάσεις στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων πρέπει να είναι πιστοποιημένες ως προς την αντοχή τους σε ακραίες ανεμοπιέσεις από ανεξάρτητο διαπιστευμένο φορέα, σύμφωνα με τον Ευρωκώδικα ή το πρότυπο DIN ή άλλο αντίστοιχο Εθνικό Πρότυπο ή, εναλλακτικά, να υπάρχει για αυτές δήλωση στατικής επάρκειας από διπλωματούχο μηχανικό, και τα στοιχεία συνυποβάλλονται με τα δικαιολογητικά για την έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας. Επιπλέον, συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου ότι ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί είναι ο συγκεκριμένος πιστοποιημένος εξοπλισμός.».

2. Τροποποιείται το άρθρο 2 παρ. 2 περ. β) ως εξής:

«β) Μετά την παράγραφο 3 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Στην περίπτωση τοποθέτησης φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 100kW σε γήπεδα που δεν βρίσκονται σε δάσος ή σε δασική έκταση, σε ρέμα, στον αιγιαλό ή την παραλία, σε καθορισμένο αρχαιολογικό χώρο ή σε περιοχή απολύτου προστασίας της φύσης, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας είναι:

α) σύντομη περιγραφή των εκτελούμενων εργασιών, που αφορούν την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού,

β) τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης, όπου φαίνεται η θέση εγκατάστασης του σχετικού εξοπλισμού και τυχόν άλλες εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων στο ίδιο οικόπεδο,

γ) υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου στην οποία θα δηλώνεται ότι, το ακίνητο στο οποίο προτίθεται να εγκαταστήσει τον φωτοβολταϊκό σταθμό δεν βρίσκεται σε

δάσος ή σε δασική έκταση, σε ρέμα, στον αιγιαλό ή την παραλία, σε καθορισμένο αρχαιολογικό χώρο ή σε περιοχή απολύτου προστασίας της φύσης,

δ) έγκριση της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας, εφόσον απαιτείται,

ε) βεβαίωση χαρακτηρισμού της γης από την οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και, ειδικά για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (Γ.Γ.Υ.Π.), άδεια από την οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης για το επιτρεπτό της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π.,

στ) αποδεικτικό κοινοποίησης του αντιγράφου της παραπάνω υπεύθυνης δήλωσης και του τοπογραφικού σχεδίου στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες (δασαρχείο, Κτηματική Υπηρεσία ή/και κατά περίπτωση άλλη αρμόδια υπηρεσία), καθώς και στην υπηρεσία Α.Π.Ε του άρθρου 20 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 του ν.3851/2010 (ΦΕΚ Α' 85), και ισχύει και

ζ) έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.), στις περιπτώσεις που αυτή απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.2941/2001 (ΦΕΚ Α' 201).

Η υπηρεσία εξυπηρέτησης επενδυτών για έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Υ.Α.Π.Ε.) μπορεί να ελέγχει αυτεπαγγέλτως ζητήματα που σχετίζονται με τον τόπο εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών σταθμών απευθύνοντας ερωτήματα στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού τα κοινοποιεί στην αρμόδια για την έγκριση Πολεοδομική Υπηρεσία. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης δεν είναι αληθές, πέραν των προβλεπομένων συνεπειών εκ του λόγου αυτού επιβάλλονται και άλλες τυχόν προβλεπόμενες κυρώσεις στις σχετικές κείμενες διατάξεις.».

3. Τροποποιείται το άρθρο 2 παρ. 3 ως εξής:

«3. Σε κτίρια που βρίσκονται σε περιοχές εκτός σχεδίου, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων ανεξαρτήτως ισχύος επιτρέπεται υπό τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 7 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 36720/25.8.2010 υπουργικής απόφασης "Έγκριση ειδικών όρων για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ηλιακών συστημάτων σε κτίρια και οικόπεδα εντός σχεδίου περιοχών, και σε οικισμούς" (ΦΕΚ Α.Α.Π. 376/25.8.2010), όπως κάθε φορά ισχύει. Ειδικότερα για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε κτίρια ισχύος μεγαλύτερης από 10kW εκτός σχεδίου πόλεως απαιτείται η συνυποβολή τοπογραφικού διαγράμματος και αντιγράφου της οικοδομικής άδειας.».

Άρθρο 3

Τροποποίηση του τίτλου

της υπ' αριθμ. 36720/25.8.2010 (ΦΕΚ Α.Α.Π. 376) υπουργικής απόφασης

Τροποποιείται ο τίτλος της υπ' αριθμ. 36720/25.8.2010 υπουργικής απόφασης ως εξής: "Έγκριση ειδικών όρων για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ηλιακών συστημάτων επί κτισμάτων και ακαλύπτων χώρων αυτών".

Άρθρο 4

Τροποποίηση του άρθρου 1

της υπ' αριθμ. 36720/25.8.2010 (ΦΕΚ Α.Α.Π. 376) υπουργικής απόφασης

1. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ηλιακών συστημάτων ψύξης και θέρμανσης χώρου επιτρέπεται μετά από έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας στους ακάλυπτους χώρους των οικοπέδων που βρίσκονται σε περιοχές εντός σχεδίου και εντός οικισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε., με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23 του Κτιριοδομικού Κανονισμού περί φύτευσης οικοπέδων.».

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Δεν δικαιολογείται η τοποθέτηση εγκαταστάσεων σε αδόμητα οικόπεδα, καθώς αυτές αποτελούν κατασκευές που χρησιμοποιούνται για την άμεση ή έμμεση εξυπηρέτηση των κτιρίων ή της λειτουργικότητάς τους και επιπλέον εντάσσονται στο πλαίσιο της ενεργειακής πολιτικής ως ενεργητικά συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 19 και 44 του ν.1577/1985 "Περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού" (ΦΕΚ Α' 210), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σε οργανωμένους υποδοχείς μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως περιοχές ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ., ΒΙΟ.ΠΑ., Τεχνοπόλεις και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) καθώς και τα επιχειρηματικά πάρκα, και στους οικισμούς χωρίς σχέδιο, εφαρμόζονται οι ισχύοντες όροι δόμησης (κάλυψη, μέγιστο ύψος, κ.λπ.) για την τοποθέτηση των εγκαταστάσεων.

Για την εγκατάσταση των συστημάτων αυτών δεν απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.) με την επιφύλαξη του άρθρου 2.».

Άρθρο 5

Τροποποίηση του άρθρου 2

της υπ' αριθμ. 36720/25.8.2010 (ΦΕΚ Α.Α.Π. 376) υπουργικής απόφασης

1. Τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 2 ως εξής:

«Όροι και διαδικασία εγκατάστασης σε χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ιστορικά τμήματα πόλεων και διατηρητέα κτίρια που προστατεύονται ως προς την αρχιτεκτονική και πολεοδομική μορφολογία από ειδικά διατάγματα».

2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και ηλιακών συστημάτων ψύξης και θέρμανσης χώρου μετά από έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας α) σε χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς, ιστορικά τμήματα πόλεων και διατηρητέα κτίρια, εφόσον δεν απαγορεύεται η εγκατάστασή τους από τα σχετικά διατάγματα και αποφάσεις προστασίας τους και υπό τον όρο ότι τοποθετούνται στους ακάλυπτους χώρους των κτιρίων και σε σημεία μη ορατά από κοινόχρηστους χώρους και β) σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, εφόσον δεν απαγορεύεται η εγκατάστασή τους από τη σχετική νομοθεσία προστασίας και εναρμονίζονται κατά το δυνατόν οι εγκαταστάσεις με τον περιβάλλοντα χώρο. Για την κατά τα ως άνω εγκατάσταση δεν επιτρέπεται η διάνοιξη νέων ή η διαπλάτυνση υφιστάμενων οδών.

2. Η έγκριση χορηγείται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.). Η Ε.Π.Α.Ε. ελέγχει την τήρηση των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, την ένταξη των εγκαταστάσεων τους στον χώρο, καθώς και την εναρμόνισή τους με το τοπίο. Στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού υποβάλλεται σκαρίφημα του χώρου τοποθέτησης των φωτοβολταϊκών στοιχείων και φωτογραφική τεκμηρίωση.»

Άρθρο 6

Τροποποίηση του άρθρου 3

της υπ' αριθμ. 36720/25.8.2010 (ΦΕΚ Α.Α.Π. 376) υπουργικής απόφασης

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων ανεξαρτήτως ισχύος και ηλιακών συστημάτων ψύξης και θέρμανσης χώρου πάνω σε κτίρια, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 17 του ν.1577/1985, επιτρέπεται εφόσον γίνεται επάνω στο δώμα ή τη στέγη νομίμως υφιστάμενου κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων στεγάστρων βεραντών, προσόψεων και σκιάστρων, όπως αυτά ορίζονται στη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του ν.1577/85, όπως ισχύει, σύμφωνα με την παρ. 1α' του άρθρου 16 του ίδιου νόμου, όπου αυτό εφαρμόζεται και ισχύει.».

2. Στην τρίτη παράγραφο του άρθρου 3 αντικαθίσταται η λέξη «περιγράμματος» από τη λέξη «όγκου».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα φωτοβολταϊκά συστήματα και τα ηλιακά συστήματα ψύξης και θέρμανσης χώρου θα πρέπει να αποτελούν ενιαίο σύνολο με τις υπόλοιπες κατασκευές βάσει του άρθρου 16 του ν.1577/1985, όπου αυτό εφαρμόζεται και ισχύει, εφόσον υπάρχουν, έτσι ώστε να μην προσβάλλεται η αισθητική του κτιρίου και του περιβάλλοντος.».

4. Η παράγραφος 6 του άρθρου 3 τροποποιείται ως εξής:

«Ειδικά για την τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων πάνω σε κτίρια και για ισχύ μέχρι των 100kW δεν απαιτείται οικοδομική άδεια, ούτε έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει:

– έγγραφη γνωστοποίηση εργασιών και εκπόνησης της μελέτης εγκατάστασης και ενεργειακής απόδοσης των φωτοβολταϊκών συστημάτων στον Διαχειριστή του δικτύου ή σε άλλο προμηθευτή που ηλεκτροδοτεί το κτίριο όπου εγκαθίσταται το φωτοβολταϊκό σύστημα, η οποία υπογράφεται από τον ενδιαφερόμενο και τον επιβλέποντα για την εγκατάσταση μηχανικό και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης που τους καθιστά υπεύθυνους κατά νόμο για την τήρηση των όρων της παρούσας απόφασης, καθώς και

– υπεύθυνη δήλωση ότι δεν απαιτείται γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολεοδομικού Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.). Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται η γνωμοδότηση της Ε.Π.Α.Ε., αυτή κατατίθεται μαζί με το έγγραφο γνωστοποίησης εργασιών.

Για τη σύνδεση με τον Διαχειριστή του δικτύου δεν απαιτείται αυτοψία ή άλλη ενέργεια της αρμόδιας Πολεοδομικής Υπηρεσίας. Ο αρμόδιος Διαχειριστής οφείλει να κοινοποιεί τη Σύμβαση Σύνδεσης στην αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας, πέραν των λοιπών αποδεκτών.».

5. Η παράγραφος 7 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Για την τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων πάνω σε κτίρια για ισχύ μεγαλύτερη των 100kW, απαιτείται η έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. οικ.5219/3.2.2004 (ΦΕΚ Δ' 114/17.2.2004) υπουργικής απόφασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και απαιτείται η συνυποβολή δήλωσης στατικής επάρκειας του κτιρίου πάνω στο οποίο θα γίνει η εγκατάσταση, υπογεγραμμένη από διπλωματούχο πολιτικό μηχανικό.».

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος,
Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής